

Componentarchitectuur Basisregistraties en Gegevensmagazijn

Versie 1.0 29-01-2009

Inhoudsopgave

<u>Versiebeheer</u>	<u>3</u>
1 Inleiding	4
2 Context	6
2.1 Definitie component 'Basisregistraties'	6
2.2 Definitie component 'Gegevensmagazijn'	<u>7</u>
2.3 Ambitieniveau	<u>8</u>
2.4 Doelstellingen	<u>9</u>
2.5 Principes	<u>9</u>
2.6 Strategie van verschillende diensten en domeinen	
3 Business architectuur	11
3.1 Business Services	1 <u>1</u>
3.2 Organisatie	
3.3 Kwaliteitseisen	1 <u>6</u>
3.4 Processen	<u>17</u>
3.5 Semantiek	
4 Informatiearchitectuur	
4.1 Relatie met overige voorzieningen	
4.2 Gegevens	
4.3 Services	
5 Technische architectuur	<u>30</u>
5.1 Applicaties	<u>30</u>
5.2 Eisen aan de technische infrastructuur	
5.3 Eisen aan de implementatie	
<u>Literatuuropgave</u>	
Bijlage A	
Bijlage B	
Bijlage C	
Bijlage D	
Principes	
Richtlijnen	44

Versiebeheer

Versie	Datum	Auteur	Wijzigingen tov voorgaande versie
0.1	27 juni 2008	Ria van Rijn	
0.2	3 juli 2008	Ria van Rijn	Correcties, wijzigingen, toevoegingen n.a.v. eerste review doorgevoerd.
0.3	8 juli 2008	Ria van Rijn	Correcties, wijzigingen, toevoegingen n.a.v. tweede review doorgevoerd.
0.4	15 juli 2008	Ria van Rijn en Matthijs Buitenhuis	Toevoegingen en correcties n.a.v. derde review op 14 juli 2008.
0.5	19 dec 2008	Lonneke Dikmans, Tim Pinchetti & Jules de Ruijter	Eerste versie t.b.v. toevoeging business architectuur
0.6	24 dec 2008	Lonneke Dikmans, Tim Pinchetti & Jules de Ruijter	Verwerking van commentaar op versie 0.5
0.7	7 jan 2009	Jules de Ruijter, Tim Pinchetti	Verwerking commentaar uit AS overleg par 2.1 en 2.2, terminologie, richtlijn
0.8	26 jan 2009	Jules de Ruijter, Tim Pinchetti, Lonneke Dikmans	Business architectuur aangepast, context aangepast. Principes genoemd in de tekst. Bijlage toegevoegd met principes en de rationale en consequenties
1.0	29 jan 2009		Versie 1.0

De hierna genoemde personen hebben het document gereviewed:

Versie	Datum	Naam	Functie
0.1	27 juni 2008	Arend van Beek	Projectmanager stelsel voor kernregistraties
		Patrick Koek	Informatie adviseur OIM
0.2	3 juli 2008	Matthijs Buitenhuis	Informatie architect OIM
0.3	14 juli 2008	Hans Boer	Project adviseur GW
		Martin Gibhart	Informatie architect SoZaWe
		Derk Jan Krasenberg	Adviseur SoZaWe
		Bart van der Heijden	Informatie architect WABO
		Leo Croonen	Procescoördinator SGA Laboratorium KCR
		Patrick Koek	Informatie adviseur OIM
		Matthijs Buitenhuis	Informatie architect OIM
		Mike van Aalst	Adviseur OIM
		Jules de Ruijter	Adviseur OIM
		Arend van Beek	Projectmanager stelsel voor kernregistraties
0.5	19 dec 2008	Patrick Koek	Adviseur OIM, Programmasecretaris
			Implementatie Stelsel van Basisregistraties
0.7	7 jan 2009	AS overleg	Diversen
0.8	2 feb 2009	AS overleg	Diversen

1 Inleiding

In deze componentarchitectuur wordt vanuit beleid en strategie van de gemeente Rotterdam gekeken naar de eisen die aan het beheer en gebruik van basis- en kerngegevens gesteld worden. Deze eisen zijn opgesteld voor de middellange termijn. De kaders nemen de vorm aan van principes en richtlijnen. Principes zijn hierbij het stabiele, tijdloze en generiek geformuleerde onderdeel. Richtlijnen vormen de specifieke invulling van principes voor een afgebakend aandachtsgebied.

Dit document geeft duidelijkheid over de rol, de plaats en de inhoud van de componenten Basisregistraties en Gegevensmagazijn binnen de concernarchitectuur. Deze componenten geven samen invulling aan het principe "eenmalig vastleggen en meervoudig gebruik". In deze componentarchitectuur wordt daarom aan beide componenten aandacht besteed. Hiermee geeft dit document projecten handvatten bij het opstellen van een PSA en architectuurservices handvatten voor het beoordelen van deze PSA's. Architecten vormen de doelgroep van dit document.

Dit document is de tweede release van de *Componentarchitectuur Basisregistraties en Gegevensmagazijn*. De laatst voorgaande versie van dit document was getiteld *'Domeinarchitectuur Stelsel voor Kernregistraties v0.4'*. De directe aanleiding voor het herzien (en hernoemen) van dit document is het ontbreken van een toereikende business architectuur in de laatst voorgaande versie.

Dit document start in hoofdstuk 2 met de context van de componenten Basisregistraties resp. Gegevensmagazijn. Onderdeel hiervan zijn de relatie met de concern informatiearchitectuur en de relatie met het raamwerk van de Nederlandse Overheid Referentie Architectuur (NORA).

Hoofdstuk 3 behandelt de business architectuur en gaat dieper in op de relatie met de diensten van de gemeente Rotterdam. Daarna volgt in hoofdstuk 4 de informatie architectuur. Hierin is de relatie tussen de onderdelen van het stelsel en de overige architectuur componenten uitgewerkt. In hoofdstuk 5 tot slot wordt kort ingegaan op de implicaties van deze componentarchitectuur in de technische architectuur.

In dit document wordt beschreven hoe de eindsituatie is van (de inzet van) de componenten Gegevensmagazijn en Basisregistraties. Deze eindsituatie dient bereikt te worden vanuit de huidige situatie. Het pad via welke de eindsituatie wordt bereikt wordt hier niet besproken.

Om deze eindsituatie te beschrijven worden in dit document principes en richtlijnen gedefinieerd. Deze principes en richtlijnen zijn gebaseerd op algemene principes uit de concern informatiearchitectuur en de NORA, en de rationale die leidt tot deze richtlijnen wordt in de tekst gegeven. De algemene principes waarop de component principes en richtlijnen zijn gebaseerd vinden hun oorsprong in andere documenten dan deze en zijn derhalve niet opgenomen in het document zelf maar in Bijlage A.

De huidige situatie sluit niet aan bij de architectuur van de gemeente Rotterdam waardoor de doelstellingen van de gemeente niet optimaal ondersteund worden. Hier worden in onderstaande tabel enkele voorbeelden van gegeven. Bij deze afwijkingen wordt verwezen naar de principes zoals gegeven in Bijlage A. Ter illustratie:

Issue	Relatie principe (zie Bijlage A)
Er wordt niet concernbreed één identiteit gebruikt voor communicatie met en over klanten	N5
Er wordt te weinig informatie gedeeld tussen diensten waardoor nodeloos uitvragen van informatie voorkomt	N8, P1, P14
Gebrek aan éénduidige kwaliteitsaspecten van gegevens in zowel bronsystemen als gegevensuitwisseling	N18, P13, P14
Het afnemen van gegevens is dienstgewijs ingericht in plaats van concerngewijs	N19
De semantiek van gegevens die worden aangeboden is niet consistent toegepast	N20, P9
De technische wijze waarop gegevens worden aangeboden is niet consistent toegepast . (StUF, FTP, eigen bestandsformaat)	P5
Gebruik van de gegevens in het stelsel is niet afgedwongen	N8, N17, P14
Relaties tussen gegevens uit verschillende basis- of kernregistraties ontbreken of zijn onvolledig	N18, P14
Omgang met historie en beschikbaarheid van historie voldoet niet aan de eisen die aan de bronnen gesteld worden	N18, P14
Relatie met geometrische gegevens wordt niet consistent gelegd.	N18, P14

2 Context

In dit hoofdstuk wordt de context gegeven op basis waarvan de componentarchitectuur wordt bepaald.

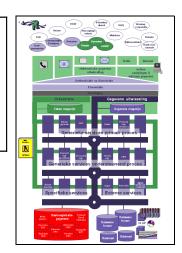
De eerste twee paragrafen schetsen het begrippenkader door definities te geven van de twee componenten. Daarna volgen de kaders waarbinnen de componenten invulling kunnen geven aan het principe "eenmalig vastleggen, meervoudig gebruik". Tenslotte wordt het ambitieniveau van de gemeente in de impact op deze twee componenten geduidt.

2.1 Definitie component 'Basisregistraties'

Een registratie behoort tot de component Basisregistraties als aan twee voorwaarden is voldaan:

- de registratie betreft formeel vastgestelde basisgegevens en/of kerngegevens
- de gemeente Rotterdam is bronhouder van de registratie

De component *Basisregistraties* omvat daarmee feitelijk een reeks zelfstandige basis- en kernregistraties. Voor elke registratie is binnen Rotterdam één organisatorische eenheid als bronhouder aangewezen. De bronhouder is verantwoordelijk voor inrichting van de

bijhoudingsprocessen en de (wettelijk of onderling) overeengekomen kwaliteit en beschikbaarheid van de gegevens. Voor alle basis- en kerngegevens moet een proces voor terugmelding van (vermoeden van) onjuistheid zijn ingericht. Aansluiting op dit proces is eveneens de verantwoordelijkheid van de bronhouder.

Basisregistraties

Voor de gehele Nederlandse overheid wordt een Landelijk Stelsel van Basisregistraties opgezet (zie paragraaf 3.5). Dit omvat momenteel meer dan 10 registraties. Voor elke basisregistratie is er gegevensuitwisseling met de zogenaamde landelijke voorzieningen. Dit draagt zorg voor deling van gegevens door de gehele overheid – waar toegestaan. Basisregistraties waarvoor de gemeente Rotterdam wettelijk bronhouder is behoren tot de component Basisregistraties. Ten aanzien van de landelijke basisregistraties is de bronhouder verantwoordelijk voor de inhoudelijke aansluiting op de landelijke voorzieningen (VOA, LVBAG).

In 2009 is de gemeente Rotterdam voor haar taakgebied de bronhouder van een drietal basisregistraties: Personen (GBA), Adressen (BRA), Gebouwen (BGR).

Het Landelijk Stelsel van Basisregistraties omvat **authentieke en niet-authentieke basisgegevens**. In het Stelselhandboek Basisregistraties zijn deze begrippen gedefinieerd:

De **authentieke status** is die situatie waarbij voor een basisregistratie geldt dat het een kwalitatief hoogwaardig en met expliciete garanties voor de borging van die kwaliteit omkleed bestand van, gezien het geheel van wettelijke taken, vitale en/of veelvuldig en om uiteenlopende redenen benodigde gegevens over personen, instellingen, zaken, verrichtingen of gebeurtenissen, dat bij wet als de enig officieel erkende registratie voor de betreffende gegevens is aangemerkt en dat in het gehele land verplicht wordt gebruikt door alle overheidsinstanties, alsook zo mogelijk door private organisaties, tenzij het gebruik om zwaarwegende redenen zoals privacybescherming expliciet is uitgesloten.

Een **authentiek gegeven** is een gegeven in een basisregistratie dat zonder nader onderzoek gebruikt mag worden in de werkprocessen van een afnemer.

Een **niet authentiek gegeven** is een gegeven in een basisregistratie, waarbij de registratiehouder niet verantwoordelijk is voor de inhoud van het betreffende gegeven, maar dat gezien de procedurele waarborgen toch zonder nader onderzoek gebruikt mag worden in de werkprocessen van een afnemer.

Kernregistraties

Binnen de gemeente Rotterdam is er – aanvullend aan de landelijke basisregistraties – sprake van kerngegevens die éénmalig worden vastgelegd en meervoudig worden gebruikt¹. De aard van kerngegevens vereist dat deze binnen Rotterdam door een centrale autoriteit worden vastgesteld. De registraties van erkende kerngegevens behoren tot de component Basisregistraties.

In 2009 vinden kerngegevens hun oorsprong in twee bronnen:

- 1 Koepelorgansiaties die gegevens voor de gemeentelijke taakuitoefening helpen definieren zoals EGEM met als resultaat het Refentiemodel Stelsel van Gemeentelijke Basisgegevens (zie paragraaf 3.5).
- 2 Initiatieven vanuit de gemeente Rotterdam zelf. Voorbeeld: in dit kader wordt al geruime tijd gesproken over een Kernregistratie Medewerkers.

Terminologie

De component Basisregistraties is eerder ook wel aangeduid met *'basis- en kernregistraties'* of met *'het stelsel'*. In dit document hanteren we nog uitsluitend de term Basisregistraties. Verwijzingen naar het landelijk stelsel basisregistraties zijn expliciet als zodanig opgenomen.

Basisregistraties omvat zoals aangegeven basisgegevens én kerngegevens. In dit document wordt het onderscheid tussen deze gegevens consequent gemaakt. Omdat voor veel aspecten echter dezelfde uitgangspunten gelden wordt de term *basis- en kerngegevens* veelvuldig gehanteerd.

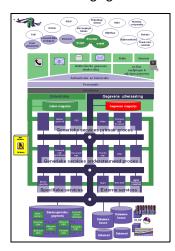
2.2 Definitie component 'Gegevensmagazijn'

Het gegevensmagazijn is in de concern informatiearchitectuur eerder als volgt beschreven:

"In een gegevensmagazijn worden gegevens op een gestandaardiseerde wijze vastgelegd. Dit magazijn bevat een read-only database met gegevens uit basis- en kernregistraties. Een gegevensmagazijn zorgt ervoor dat die gegevens uit de administratieve informatiesystemen 7*24 uur beschikbaar zijn voor toepassingsmogelijkheden voor de (elektronische) dienstverlening. Een burger of een ondernemer hoeft dan geen bij de gemeente al bekende informatie te

¹ Vaststellingsbesluit ICT beleid 2004.

verstrekken. Het gaat dus om de ontsluiting van de backofficegegevens voor frontoffice toepassingen en de eenvoudige toegang tot alle actuele basisgegevens."

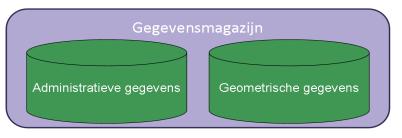
Voor een goede duiding van de positie van het gegevensmagazijn is de definitie op de volgende punten aangescherpt:

- Het gegevensmagazijn bevat ook de geometrische basis- en kerngegevens.
- Het gegevensmagazijn ondersteunt niet alleen frontoffice processen maar ook back-office processen en toepassingen met betrekking tot business intelligence (BI).
- Het gegevensmagazijn bevat alle benodigde basisen kerngegevens en daarmee ook basisgegevens van specifieke externe bronhouders (i.c. Kadaster en Handelsregister, situatie 2009).

Dit resulteert in de volgende definitie:

Het gegevensmagazijn bevat alle basis- en kerngegevens van de gemeente Rotterdam en specifieke externe bronhouders.

De gegevens in het gegevensmagazijn voldoen aan dezelfde kwaliteitseisen als de gegevens in de basisregistraties.

2.3 Ambitieniveau

De basisregistraties en het gegevensmagazijn nemen een speciale – centrale – plaats in binnen de concerninformatie architectuur. Met name het gegevensmagazijn heeft relaties met veel andere architectuurcomponenten en wordt gebruikt in vele bedrijfsprocessen. Er zijn verschillende toekomstvisies over de scope van het gegevensmagazijn.

Eén visie op de ontwikkeling van het gegevensmagazijn is dat er in de toekomst geen fysieke opslag van gegevens meer plaatsvindt in de bronsystemen; hiervoor wordt het gegevensmagazijn gebruikt. Het gegevensmagazijn wordt dan de enige plaats waar deze gegevens worden vastgelegd. Een tweede visie is dat de bronapplicaties service georiënteerd worden, en gegevens niet meer fysiek opgeslagen worden in het gegevensmagazijn, maar rechtstreeks uit de bronsystemen worden opgehaald. Hoewel beide visies plausibel zijn, zijn ze eveneens sterk afhankelijk van de ontwikkelingen rondom applicaties die de basisgegevens onderhouden – waar in deze componentarchitectuur geen uitspraak over wordt gedaan.

De invulling van de componentarchitectuur houdt doorgroei naar elk van de toekomstvisies open. Voor beide scenario's is nodig dat het gegevensmagazijn en de basisregistraties aan elkaar gekoppeld worden.

2.4 Doelstellingen

In het ICT beleidsplan 2004-2007 (dat doorgetrokken is naar de volgende periode) wordt een aantal strategische doelen genoemd voor de gemeente Rotterdam. De component basisregistraties zal samen met de component gegevensmagazijn op een dergelijke manier worden ingericht dat het een bijdrage levert aan deze strategische doelen.

Doelstelling	Gegeven in ICT beleidsplan 2004-2007
Richtlijn	"De Gemeente Rotterdam wil de dienstverlening verbeteren"
Betekenis component	Het gegevensmagazijn leidt tot betere kwaliteit van de gegevens en betere beschikbaarheid van de gegevens. Basis-en kernregistraties zorgen voor eenmalige opslag, meervoudig gebruik. Ook dit leidt tot betere kwaliteit van gegevens.
Doelstelling	Gegeven in ICT beleidsplan 2004-2007
Richtlijn	"De Gemeente Rotterdam wil de efficiëntie van de bedrijfsvoering verhogen"
Betekenis component	Basisregistraties en gegevensmagazijn leiden tot "Eenmalige opslag, meervoudig gebruik". Dit leidt tot efficiëntere bedrijfsvoering. MInder mensen hoeven gegevens te controleren en bij te houden.
Doelstelling	Gegeven in ICT beleidsplan 2004-2007
Richtlijn	"Van sturing op diensten naar sturing op het concern"
Betekenis component	Eenmalig opslag (in het concern), meervoudig gebruik is hier een invulling van.
Doelstelling	Gegeven in ICT beleidsplan 2004-2007
Richtlijn	"Leidend is de burger/ondernemer die op een eenduidige en snelle manier antwoord krijgt op vragen, transacties met de gemeente afwikkelt, klachten kan indienen maar ook kan rekenen op een effectieve handhaving."
Betekenis component	Eenmalig opslag (in het concern), meervoudig gebruik is hier een invulling van.
Doelstelling	Gegeven in ICT beleidsplan 2004-2007
Richtlijn	"Rotterdam wil de efficiëntie verhogen en de ICT-kosten beter beheersen."
Betekenis	Eenmalig opslag (in het concern), meervoudig gebruik is hier een invulling
component	van.

2.5 Principes

De context waarin deze componentarchitectuur wordt geformuleerd is voor een groot deel gegeven door eerder geformuleerde principes. Deze principes worden expliciet dan wel impliciet gegeven in de verschillende bovenliggende beleids- en architectuurstukken.

In Bijlage A zijn al deze principes opgenomen en is de impact van deze principes op de componentarchitectuur aangegeven. In de rest van het document worden deze principes als uitgangspunt voor de gekozen oplossing gebruikt. Waar verwijzingen naar principes worden gegeven, wordt verwezen naar deze bijlage.

2.6 Strategie van verschillende diensten en domeinen

Naast de bovenstaande principes zijn (in gesprekken met verschillende diensten) ook ontwikkelingen gesignaleerd. Deze ontwikkelingen geven mede richting aan de keuzes die gemaakt worden bij het opstellen van de richtlijnen in deze component-architectuur. Waar niet tegenstrijdig met de concern informatiearchitectuur is bij het definiëren van de eindsituatie rekening gehouden met deze ontwikkelingen.

In de visie van de dienst SZW zullen in de toekomst de grenzen van binnen en buiten het eigen concern gaan vervagen door nauwere samenwerking met partners in ketenprocessen. Het in de keten gebruik kunnen maken van gedeelde basis- en kerngegevens is hierbij een voorwaarde, net als toenemende eisen aan de gegevensuitwisseling. Door de toekomstige positie van de gemeente als loket voor de gehele overheid zal dit effect breder optreden dan alleen het werkveld van SZW.

De dienst dS+V voorziet dat de standaardisatie van gegevens en borging van de kwaliteit in landelijke basisregistraties leidt tot een toename van het gebruik van die gegevens. Naarmate meer processen basisgegevens gebruiken en naarmate deze processen – bijvoorbeeld op basis van life events – aan elkaar gerelateerd worden neemt de druk op de kwaliteitseisen verder toe. De ambities ten aanzien van dienstverlening aan burgers en bedrijven zij hierin bepalend. Het toekennen van de verantwoordelijkheid voor het beschikbaar stellen van basis- en kerngegevens sluit wat dS+V betreft hier volledig op aan.

PZR is verantwoordelijk voor het beheer en de ontwikkeling van het Dienstverleningsconcept en de kaders waarbinnen de ontwikkeling van events en processen plaatsvindt. Zo wil de gemeente Rotterdam de burger centraal stellen, in plaats van het concern. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is hergebruik van gegevens. Daarnaast moet de gemeentelijke dienstverlening HET loket worden voor de overheidsdienstverlening. Om dit te faciliteren is het belangrijk dat er gegevens uitgewisseld kunnen worden tussen de gemeente Rotterdam en andere overheidsinstanties.

De dienst stadstoezicht stelt dat er in de toekomst geen applicaties meer voorkomen die niet geraakt gaan worden door het willen resp. moeten aansluiten op basis- en kerngegevens. De eerste gedachte gaat uit naar eisen aan gegevensuitwisseling, inclusief de eisen aan het behalen van hieromtrent overeengekomen servicenormen. De tweede gedachte gaat uit naar een andere inrichting van de gegevenshuishouding ten aanzien van basis- en kerngegevens met het oog op het verder reduceren van (locale) opslag van deze gegevens.

De bestuursdienst stelt het inrichten van een centraal orgaan voor het afbakenen van kerngegevens en de dienstverlening rondom basis- en kerngegevens door centrale voorzieningen als voorwaarde om de adoptie van basis- en kergegevens te optimaliseren. Hierbij stelt de bestuursdienst dat het weliswaar een centraal orgaan betreft, maar dat de kennis, de behoefte en de eisen afkomstig zijn uit alle geledingen van de organisatie.

3 Business architectuur

In hoofdstuk twee is dieper ingegaan op de afkadering van basisregistraties en gegevensmagazijn. Vanuit dat vertrekpunt wordt in dit hoofdstuk ingegaan op de oplossing op de aspecten business services, organisatie en processen.

3.1 Business Services

De basisregistraties en het gegevensmagazijn bieden business services aan voor gebruik door andere partijen. Per component wordt aangegeven welke business services worden aangeboden.

Basisregistraties

Naast de registraties zelf omvat de component Basisregistraties ook de voorzieningen die nodig zijn voor de ontsluiting van zowel gemeentelijke basisregistraties als de landelijke basisregistraties. Dit leidt tot de volgende business services:

Business service

Bijhouding van basisgegevens resp. kerngegevens.

Vaststelling authenticiteit basisgegevens.

Actief aanbieden van basisgegevens resp. kerngegevens

Kunnen terugmelden van bevindingen ten aanzien van kerngegevens (voor basisgegevens wordt dit landelijk geregeld).

Afhandeling van terugmeldingen voor basisgegevens resp. kerngegevens.

Gegevensmagazijn

Het gegevensmagazijn biedt de volgende business services aan voor (interne en externe) **bronhouders** van basis- en kerngegevens:

Business service

Volledige opbouw van alle relevante historie (formeel en materieel) van gegevens op basis van de aangeleverde gegevens.

Signalering van onvolledige relaties met andere basis- of kernregistraties en melding aan de terugmeldvoorziening.

Het gegevensmagazijn biedt de volgende business services aan voor (interne en externe) **afnemers** van basis- en kerngegevens:

Business service

Beschikbaar stellen van basis- en kerngegevens in onderlinge samenhang.

Beschikbaar stellen van relevante resp. vergunde basis- en kerngegevens op basis van de actuele situatie, materiele en/of formele historie.

Beschikbaar stellen van alle relevante resp. vergunde basis- en kerngegevens op basis van de relatie met geometrische data.

Audittrail van basis- en kerngegevens zowel binnen het gegevensmagazijn zelf als in de relatie naar de administratie van de bronhouder.

3.2 Organisatie

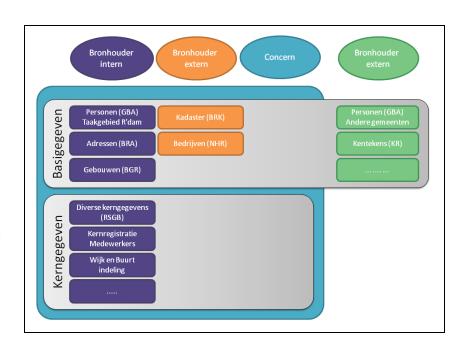
Binnen het geheel van het stelsel en het gegevensmagazijn zijn er de volgende rollen: aanbieders, afnemers en stelselbeheerder. Hieronder wordt per rol besproken welke verantwoordelijkheden bij deze rol liggen. Organisatieonderdelen kunnen verschillende rollen innemen.

Aanbieders

Binnen de rol aanbieders worden drie typen onderscheiden:

- Bronhouder intern
- Bronhouder extern
- Concern

De interne bronhouders geven gezamenlijk invulling aan de component Basisregistraties. Het concern geeft invulling aan de component gegevensmagazijn.

Bronhouder intern

De gemeente Rotterdam is verantwoordelijk voor gegevens van personen (GBA), adressen (BRA) en gebouwen (BGR). Hiervoor heeft de gemeente bronhouders benoemd. Deze bronhouders hebben de verantwoordelijkheid om voorzieningen te realiseren voor zowel het aanbieden van de gegevens onder hun beheer als het beheren / bijhouden van deze gegevens.

Nr	Principe
P-SBK-001	Eigenaarschap en beheer van de gegevens in het stelsel – inclusief
	bijbehorende geometrische gegevens - liggen bij de bronhouders in kwestie

Daarnaast zijn ze verantwoordelijk voor het volgen en toepassen van de regelgeving m.b.t. de bij hen belegde registratie. Denk hierbij aan wetgeving voor het landelijke stelsel.

Nr	Principe
P-SBK-002	Aangesloten partijen moeten gerechtigd zijn de betreffende informatie uit te wisselen. De bronhouder is gehouden de bevoegdheid van de
	aangesloten partij te onderzoeken.

De interne bronhouders zijn verantwoordelijk voor de actieve verspreiding van kennisgevingen – notificaties van wijzigingen van een gegeven die naar afnemers worden verspreid.

Voor het leggen van relaties tussen gegevens uit verschillende bronnen geldt ook het principe 'eenmalige opslag, meervoudig gebruik'. De interne bronhouders zijn verantwoordelijk voor het leggen van relaties welke vanuit de door hen beheerde bron geïnitieerd worden.

Voorbeeld: PZR is verantwoordelijk voor het onderhouden van persoonsgegevens. Onderdeel van deze persoonsgegevens is het adres waarop een persoon woont. dS+V is verantwoordelijk voor het onderhouden van adressen. De relatie wordt geïnitieerd vanuit de persoon. Daarom is PZR verantwoordelijk voor het leggen en bijhouden van de relatie.

Nr	Principe
P-SBK-003	Bronhouders zijn verantwoordelijk voor het leggen van relaties
	welke vanuit de bron geïnitieerd worden.

Om deze relaties te kunnen leggen, hebben de bronhouders toegang nodig tot de gegevens waarmee ze een relatie willen leggen. Hiermee zijn zij dus ook afnemers van basis- en kerngegevens.

Bronhouder extern

We onderscheiden twee types bronhouder extern:

- andere gemeenten die voor hun taakgebied bronhouder zijn van basisgegevens
- rijksdiensten of andere nationale overheidorganisaties

De buiten Rotterdam beheerde basisregistraties zijn voor Rotterdam toegankelijk via landelijke voorzieningen (bijvoorbeeld VOA, LVBAG, LVO).

Nr	Principe
P-SBK-005	Externe bronhouders zijn verantwoordelijk voor het aanbieden van
P-36K-005	gegevens aan Rotterdamse afnemers.

Daarnaast zijn de externe bronhouders ook verantwoordelijk voor het aanbieden van de zogenaamde terugmeldvoorziening. Deze terugmeldvoorziening maakt het mogelijk voor afnemers van gegevens uit de landelijke voorzieningen om een potentiële fout (of gebrek) aan de bronhouder door te geven.

Concern²

Het concern biedt een 1:1 afspiegeling van de basis- en kerngegevens die door de *interne* bronhouders worden beheerd. Zoals kennisgevingen onder de verantwoordelijkheid van de bronhouders vallen, is het concern de aanbieder van gegevens ten behoeve van vraag/antwoord bevraging.

Nr	Richtlijn
R-RSBK-001	Het concern is verantwoordelijk voor het aanbieden van basis en
K-K2DK-001	kerngegevens.

² 2009: Door het concern wordt een organisatie ingericht die deze verantwoordelijkheden invult.

_

Het concern biedt ook gegevens aan van externe bronhouders welke geen invulling kunnen geven aan de kwaliteitseisen ten aanzien van het ontsluiten van hun basisregistraties. Het concern biedt in dat geval een kopie van de gegevens van de externe bronhouder.

Afnemers

Afnemers van basis- en kerngegevens kunnen in twee rollen worden onderverdeeld.

- Afnemer binnengemeentelijk
- Afnemer buitengemeentelijk
- Burgers, bedrijven en instellingen

Afnemers zijn hierbij verplicht gebruik te maken van de component basisregistraties en de component gegevensmagazijn; zij brengen zelf geen wijzigingen aan in de gegevens, maar gebruiken hiervoor de voorzieningen die worden aangeboden door de bronhouders (zie principe P-SBK-001 in Bijlage D).

Afnemer binnengemeentelijk

Binnen de organisatie van de gemeente Rotterdam fungeren de diensten en deelgemeenten – inclusief het concern – van de gemeente Rotterdam als afnemer. Gegevens die zij afnemen worden gebruikt ter ondersteuning van zowel primaire als secundaire en zowel frontoffice als backoffice processen.

Afhankelijk van de informatiebehoefte neemt een afnemer gegevens af bij een ander type aanbieder. Om op de hoogte gesteld te worden van wijzigingen ontvangt een afnemer gegevens van een bronhouder in de vorm van kennisgevingen. In alle andere gevallen worden gegevens afgenomen van het concern in de vorm van vraag/antwoord.

Kennisgeving: SoZaWe wil op de hoogte gehouden worden van wijzigingen in persoonsgegevens. Als een persoon verhuist ontvangt SoZaWe een kennisgeving van bronhouder PZR.

Vraag/Antwoord: De Belastingdienst vraagt aanvullende gegevens op van een pand om een bezwaar af te kunnen handelen. Hiervoor wordt direct een vraag gesteld aan het concern.

Afnemer buitengemeentelijk

De gemeente Rotterdam werkt met veel partijen samen om de stad als geheel van dienst te zijn. Om deze samenwerking zo soepel mogelijk te laten verlopen wil Rotterdam gegevens delen met deze partijen. Ketenpartners kunnen binnen zekere juridische kaders gebruik maken van voorzieningen uit het Gegevensmagazijn.

Voorbeeld: de politie is juridisch aangemerkt als binnegemeentelijke afnemer van de GBA. DCMR is juridisch niet aangemerkt als binnengemeentelijke afnemer van de GBA.

Ketenpartners kunnen ook rechtstreeks gegevens leveren aan de gemeente Rotterdam, Hierbij is géén sprake van levering van basis- of kerngegevens.

Nr	Richtlijn
R-SBK-002	De gemeente Rotterdam deelt de voorzieningen van de component Basisregistraties met ketenpartners of derden waar dit bevorderlijk is voor de stad.

De wijze waarop gegevens aan buitengemeentelijke afnemers beschibaar worden gesteld kunnen verschillen op de aspecten massale levering versus individuele bevragingen; basisgegevens of kerngegevens.

Burgers, bedrijven en instellingen

Afname van basis- en kerngegevens door burgers, bedrijven en instellingen vinden plaats in de veelvuldige contacten van die groepen met de gemeente. Deze manier van afname van gegevens is altijd individueel.

Stelselbeheerder

Om gebruik van basis- en kerngegevens te bevorderen wordt één aanspreekpunt gecreëerd waar iedereen met vragen over Basisregistraties of het Gegevensmagazijn terecht kan, i.c. vragen over verantwoordelijkheden, procedures of de definities van gegevens.

Nr	Principe
P-SBK-005	Er is één concernbreed aanspreekpunt voor alle vragen rondom
P-36K-003	basisregistraties en gegevensmagazijn.

Het centrale aanspreekpunt behandelt ook de voorstellen voor wijziging van de scope en inhoud van basisregistraties en het gegevensmagazijn. De scope en inhoud van landelijke basisregistraties zijn wettelijk vastgelegd, maar de scope en inhoud van kernregistraties kunnen door de gemeente Rotterdam zelf gewijzigd worden. Eventuele voorstellen hiervoor zullen vanuit zowel het concern als de diensten komen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van richtlijnen Error: Reference source not found voor het toetsen van voorstellen voor nieuw op te nemen kerngegevens of kernregistraties.

Nr	Principe
P-SBK-006	Kernregistraties voldoen aan dezelfde kwaliteitseisen als basisregistraties.

Naast het inhoudelijke beheer wordt ook het technische beheer³ van de door het concern aangeboden business services ondergebracht in de organisatiestructuur.

Aangesloten partijen sluiten een servicecontract per business service. Dit betekent concreet dat afnemers een contract afsluiten met de bronhouders voor de kennisgevingen, de terugmeld voorziening en voor de vraag/antwoord berichten. Dit is in lijn met voorgenomen beleid met betrekking tot de overige services en de taken en verantwoordelijkheden van het concern en de bronhouders. (zie ook P-SBK-001 en R-SBK-001)

³ 2009: Door het concern wordt een organisatie ingericht die deze verantwoordelijkheden invult.

3.3 Kwaliteitseisen

Aan zowel de basis- en kernregistraties als het gegevensmagazijn worden verschillende kwaliteitseisen gesteld. De organisatorische eenheden waarbij deze componenten zijn belegd zijn verantwoordelijk voor het realiseren van deze kwaliteitseisen.

De kwaliteitseisen betreffen niet enkel de kwaliteit van de gegevens, maar ook de beschikbaarheid van de gegevens en het proces waarmee de gegevens worden behandeld en beschikbaar worden gemaakt. De eisen worden gesteld om te garanderen dat het gebruik van deze gegevens tot zo min mogelijk fouten leidt – en daarmee een zo hoog mogelijke kwaliteit van dienstverlening. De eisen gelden daarom voor zowel interne als externe bronhouders én het gegevensmagazijn.

Onderstaand de eisen (gebaseerd op het Quint2 model voor softwarekwaliteit Error: Reference source not found):

Beschikbaarheid

Omwille van het mogelijk maken van dienstverlening via internet dienen gegevens 24*7 beschikbaar te zijn voor bevraging.

Wijze van bevraging

De bronhouders dienen de in hoofdstuk 3.1 geschetste business services aan te kunnen bieden.

Historie

Met invoering van de landelijke basisregistraties is naast materiële ook formele historie op structurele wijze geïntroduceerd. In het RSGB is dit verder verbreed voor een nog grotere groep gegevens. Dubbele historielijnen dienen niet alleen vastgelegd te worden maar ook te kunnen worden aangeboden aan afnemers.

Traceerbaarheid

Naast het opbouwen van dubbele historielijnen is het voor authentieke basisgegevens ook noodzakelijk dat wijzigingen getraceerd kunnen worden naar hun oorsprong. Bronhouders moeten in de toekomst de brondocumenten van wijzigingen kunnen overleggen, nu nog alleen door te verwijzen naar het brondocument.

Consistentie

Zowel consistentie tussen gegevens binnen één basis- of kernregistratie als consistentie tussen verschillende relaties onderling dient te worden bewaakt. Individuele bronhouders hebben daarbij de verantwoordelijkheid de consistentie binnen hun registratie te bewaken, inclusief de daarin gelegen relaties naar andere registraties (zoals PZR de relatie Persoon – Adres bewaakt). Consistentie tussen registraties stelt eisen aan timing, de verwerking van correcties en terugmeldingen etc. Door de grote hoeveelheden te behandelen data zijn inconsistenties op dit niveau niet volledig door individuele bronhouders te voorkomen. Het concern vult daarom het interregistratie-aspect van deze eis in binnen het gegevensmagazijn.

Accuratie & betrouwbaarheid

Één van de centrale eisen aan de gegevens betreft de kwaliteit van de gegevens zelf. Bronhouders zijn verantwoordelijk voor het te allen tijde volgen van het principe "eenmalig vastleggen, meervoudig gebruiken". Een belangrijk onderdeel van het realiseren van betrouwbaarheid betreft het doen en verwerken van terugmeldingen, waarvoor voorzieningen aangeboden worden.

Actualiteit

Een belangrijk aspect naast (en van) accuratie is actualiteit. Gegevens die niet langer de actuele situatie weergeven, voor zo ver bekend bij de gemeente Rotterdam, mogen niet beschikbaar gesteld worden voor dienstverlening.

Niet alle bronhouders kunnen met hun bronsystemen voldoen aan deze kwaliteitseisen, specifiek de beschikbaarheideis en consistentie-eis. Ook daarom wordt het gegevensmagazijn ingericht. De combinatie van de basisregistraties en het gegevensmagazijn realiseert alle kwaliteitseisen benodigd om gegevens op het gewenste kwaliteitsniveau aan te kunnen bieden. De details van het gegevensmagazijn worden verder besproken in hoofdstuk 4.

Externe bronhouders kunnen ook niet allen voldoen aan bovenstaande kwaliteitseisen. Specifiek op het gebied van benaderingswijze (geen voorziening voor individuele vraag/antwoord bevraging) bieden niet alle externe bronsystemen de gewenste business services. In dat geval houdt het gegevensmagazijn een kopie bij van deze gegevens en fungeert het als aanbieder uit naam van het externe bronsysteem. Als externe bronsystemen wél aan alle kwaliteitseisen kunnen voldoen houdt het gegevensmagazijn géén kopie bij. In dit geval nemen afnemers direct af bij de Landelijke Voorzieningen die dit mogelijk maken. De aanvragen worden gestroomlijnd zodat via Rotterdam één aanvrager aanklopt bij deze externe bronsystemen. Het gegevensmagazijn houdt wél bij welke afnemers welke gegevens afnemen bij externe bronhouders.

3.4 Processen

Er worden twee types processen onderscheiden:

- Processen van de afnemers van gegevens.
- Processen van de bronhouders en het concern die de business services zoals geschetst in hoofdstuk 3.1 realiseren.

De onderstaande tabel beschrijft welke rollen betrokken zijn bij de uitvoering van de processen:

Proces	Afnemer	Bronhouder	Concern
Terugmelden (voor zowel basis- als kerngegevens)	Maakt terugmelding	Ontvangt en verwerkt terugmelding	-
Aansluiting op de landelijke voorziening	Gebruikt aansluiting	Is aangesloten	-
Vraag/antwoord om gegevens	Gebruikt gegevens	-	Biedt gegevens aan
Aanbieden van	Ontvangt	Maakt	Kan
kennisgevingen	kennisgevingen	kennisgevingen	samengestelde kennisgevingen aanbieden
Bijhouding van basis- en kerngegevens	-	Doet bijhouding	-
Signaleren van inconsistenties	-	-	Doet signalering
Opbouw historie	Neemt historie af	Bouwt historie op	Maakt toegankelijk

Afnemer

Vraag/antwoord en kennisgevingen

Afnemers maken voor ondersteuning van hun bedrijfsprocessen – ten aanzien van basisen kerngegevens – verplicht gebruik van het ontvangen van kennisgevingen en het opvragen van gegevens (vraag/antwoord). (Zie ook P-SBK-001 en P-SBK-005). Voor deze processen bieden Basisregistraties en Gegevensmagazijn een geautomatiseerde oplossing. Onderdeel van het proces voor het afnemen van gegevens is het vaststellen van het recht op deze gegevens (de bronhouder vergunt de gegevens).

Afnemen van landelijke voorzieningen

Naast afname van interne bronhouders, maken afnemers ook gebruik van gegevens van externe bronhouders, door aan te sluiten op landelijke voorzieningen. (Zie ook P-SBK-005)

Terugmelden

Bevindingen ten aanzien van basis- en kerngegevens die tijdens de uitvoering van de bedrijfsprocessen worden geconstateerd worden gemeld via de landelijke terugmeldfaciliteit⁴. Dit geldt ook voor bevindingen in relaties tussen verschillende bronnen. Dit moet worden teruggemeld worden aan de initiërende bron.

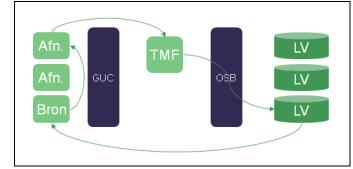
Bronhouder

Zoals geschetst in hoofdstuk 3.1 is de component Basisregistraties verantwoordelijk voor enkele business services. Deze business services impliceren meerdere processen die gerealiseerd moeten worden:

Teruameldingen

Terugmeldingen komen voor in situaties waar afnemers een potentieel gebrek constateren in een landelijk basisgegeven. Dit melden ze aan de *landelijke* terugmeldvoorziening, welke de afhandeling op landelijk niveau – buiten zicht van de gemeente. Een eventuele uiteindelijke correctie komt via een kennisgeving – dan wel via het interne bronsysteem, dan wel via het externe bronsysteem of het gegevensmagazijn dat dit bronsysteem vertegenwoordigt.

De bronhouders van basisregistraties dienen met betrekking tot terugmelden te voldoen aan enkele principes afkomstig uit de startarchitectuur van de landelijke terugmeldvoorziening. Deze zijn opgenomen in Bijlage B.

Naast de terugmeldingen aan de landelijke terugmeldvoorziening richt de gemeente Rotterdam ook een terugmeldvoorziening in voor de kerngegevens. (zie ook P-SBK-006) Deze wordt qua functionaliteit analoog aan de landelijke terugmeldvoorziening ingericht. Ook de terugmeldvoorziening voor kerngegevens houdt zich dus aan de principes zoals gegeven in Bijlage B.

Aansluiten op landelijke voorzieningen

De gemeente Rotterdam beheert gegevens die in sommige gevallen voor bedrijfsprocessen van andere organisaties van belang zijn. Deze kunnen deze gegevens

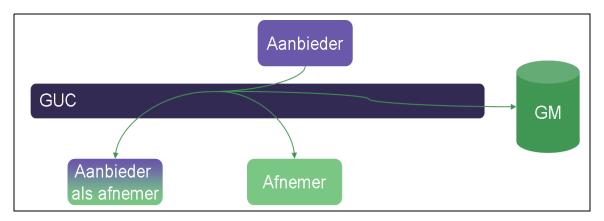
٠

⁴ 2009: Dit is vooralsnog een handmatig proces.

via de landelijke voorzieningen opvragen. Om deze voorziening te creëren moeten de interne bronsystemen worden aangesloten op de landelijke voorzieningen.

Aanbieden van kennisgevingen

Bij veranderingen in gegevens stuurt de bronhouder (intern en, waar aangeboden, extern) kennisgevingen met de inhoud van deze wijzigingen naar elke afnemer die zich als geïnteresseerd heeft geregistreerd. Het concern neemt in alle gevallen deze kennisgeving ook af (zie ook R-SBK-001 en P-SBK-002).

Bijhouding van basis- en kerngegevens

Tot slot hebben de interne bronhouders ook processen om gegevens in de basisregistraties bij te houden. De impact van de kwaliteit van dit proces is groot: alle afnemers zijn voor hun eigen bedrijfsprocessen afhankelijk van de kwaliteit van het bijhouding proces van de bronhouders.

Processen Concern

Vraag/antwoord

Het concern is verantwoordelijk voor het aanbieden van basis- en kerngegevens voor vraag/antwoord. Om dit mogelijk te maken neemt het concern kennisgevingen af van interne bronhouders en specifieke externe bronhouders.

Signaleren inconsistenties

Periodiek controleert het concern de samenhang tussen de door bronhouders aangeleverde basis- en kerngegevens en meldt onvolledigheden in de samenhang terug aan de juiste bronhouder.

Historie opbouwen

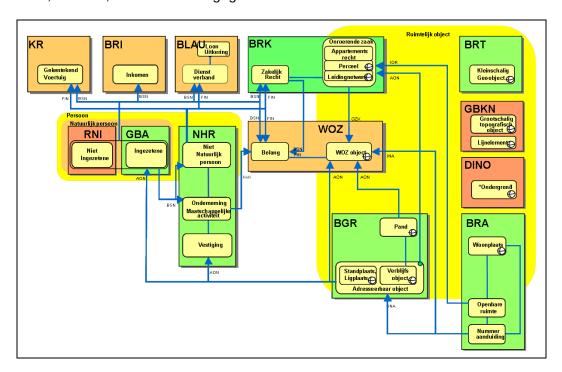
Het concern bouwt historie op van alle aangeboden basis- en kerngegevens. De toegevoegde waarde van deze service is dat voor alle afnemers de volledige historie beschikbaar is, ongeacht de mogelijkheid van de bronhouder om zelf deze historie aan te bieden.

3.5 Semantiek

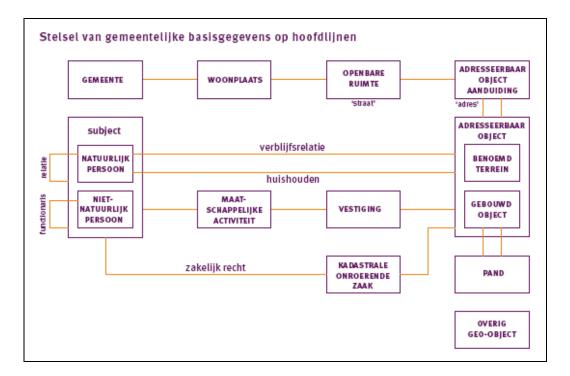
De basisregistraties omvatten een grote hoeveelheid gegevens. De definitie van al deze gegevens wordt verplicht concernbreed gehanteerd, zoals geschetst in hoofdstuk 3.3. In dat licht bezien is het relevant om duidelijk te maken wat de oorsprong is van de gehanteerde definities. Deze zijn voor een groot deel afkomstig uit landelijke standaarden. Deze standaarden worden hieronder besproken.

Basisgegevens: Landelijk Stelsel Basisregistraties

Het landelijk stelsel van basisregistraties bestaat uit een set van 13 registraties welke bij wet zijn vastgelegd. Gebruik van en bijdrage aan de landelijke basisregistraties is wettelijk verplicht gesteld door de landelijke overheid. De gemeente moet hieraan voldoen en adopteert daarom de gegevensdefinities zoals gehanteerd binnen het landelijk stelsel van basisregistraties als uitgangspunt. Niet al deze basisregistraties hebben raakvlakken met de gemeente. De raakvlakken tussen het landelijke stelsel en de gemeente liggen bij de BAG, de GBA, het NHR en de gegevens van het Kadaster.

Kerngegevens: Referentiemodel Stelsel Gemeentelijke Basisgegevens (RSGB) Specifiek voor de processen van gemeenten heeft EGEM het RSGB opgesteld. Het RSGB is een standaard gegevensmodel zonder wettelijke verplichting dat volgens EGEM voor het gros van de gemeenten het volledige spectrum van benodigde gegevens dekt. De gemeente Rotterdam gebruikt de definities zoals beschreven in het RSGB daar waar deze een aanvulling zijn op het landelijke stelsel. In alle gevallen beoordeelt Rotterdam zelf of een gegeven uit het RSGB opgenomen dient te worden in het eigen gegevensmodel.

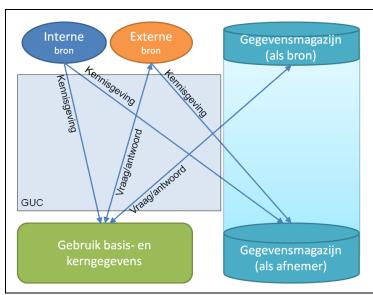

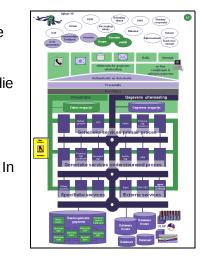
Kerngegevens: Rotterdamse kerngegevens

Na de toepassing van de landelijke standaarden (zowel landelijk stelsel als RSGB) zijn er nog steeds gegevens waar standaardisatie van deze gegevens over het gehele concern heen toegevoegde waarde kan bieden. Deze gegevens zijn potentiële kandidaten voor toevoeging aan de kernregistraties. In alle gevallen bepaalt Rotterdam zelf de definitie van deze gegevens, waarbij natuurlijk wel overlap en relaties met de gestandaardiseerde gegevens in het oog gehouden wordt. Ook deze verantwoordelijkheid ligt bij de rol stelselbeheerder. De criteria voor het opnemen van een gegeven als kerngegeven staan beschreven in Error: Reference source not found.

4 Informatiearchitectuur

In dit hoofdstuk wordt de informatiearchitectuur van de twee componenten uitgewerkt. Als eerste wordt de relatie met alle andere componenten uit de concern informatiearchitectuur uiteengezet. Daarna wordt aandacht besteed aan de gegevens zelf. Tot slot volgt een overzicht van de services die invulling geven aan de business sevices zoals benoemd in hoofdstuk 3.

paragraaf 2.3 is uiteengezet dat met name het gegevensmagazijn zich in de toekomst op verschillende manieren kan ontwikkelen. In één van de toekomstvisies is het gegevensmagazijn een virtuele voorziening binnen de informatiearchitectuur.
Gezien de kwaliteitseisen in

paragraaf 3.5 en de efficiency van een fysiek centrale voorziening om aan deze eisen invullig te gevens is in deze informatiearchitectuur uitgegaan van een fysiek aanwezig gegevensmagaziin.

4.1 Relatie met overige voorzieningen

Deze paragraaf beschrijft de relatie van de componenten basisregistraties en gegevensmagazijn met de andere elementen binnen de Concern informatiearchitectuur. De volgorde van de elementen komt overeen met de toelichting die op de elementen is gegeven in de 'Nadere beschrijving van de elementen in de concern informatiearchitectuur' . Binnen elk element worden de componenten basisregistraties en gegevensmagazijn waar nodig apart besproken aangezien beiden verschillende verhoudingen hebben met de overige componenten.

4.1.1 Authenticatie en Autorisatie

Authenticatie is een proces waarbij een systeem nagaat of een gebruiker of ander systeem daadwerkelijk is wie hij beweert. Autorisatie betreft het toekennen van de bevoegdheid aan een persoon of systeem tot specifiek handelen in een specifieke context.

Voorbeeld: Het raadplegen van gegevens van een ingezetene is voorbehouden aan gebruikers met een specifieke rol. Bij het opvragen van gegevens van de ingezetene bij het gegevensmagazijn zal derhalve gecontroleerd moeten worden of de specifieke gebruiker voldoet aan het autorisatieprofiel dat gedefinieerd is voor deze service.

Relatie met basisregistraties en gegevensmagazijn

Basisregistraties en het gegevensmagazijn zijn verantwoordelijk voor de ondersteuning van authenticatie en autorisatieniveaus van de services waarmee het benaderd wordt. De operationele invulling van deze verantwoordelijkheid wordt gedaan door de gegevensuitwisselingscomponent (GUC) (zie 4.1.8). Hiervoor levert de component Authenticatie en Autorisatie generieke voorzieningen. In dit kader moeten basisregistraties en gegevensmagazijn ieder voorzien in een specificatie van de rechten van afnemers ten aanzien van specifieke gegevens.

Bij het verspreiden van gegevens vanuit bronsystemen (kennisgevingen) wordt elke als afnemer op zijn autorisatieniveau bediend.

De afnemer die een vraag stelt aan het gegevensmagazijn moet zijn geautoriseerd voor zowel het stellen van de vraag als het krijgen van het antwoord. Het antwoord wordt aangepast aan het niveau van autorisatie van de vragende partij. Conform P-SBK-002, zijn de basisregistraties verantwoordelijk voor het filteren van de inhoud van berichten op basis van het autorisatie niveau. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van de architectuur component Authenticatie en Autorisatie. Berichten bestemd voor meerdere afnemers worden individueel gefilterd.

4.1.2 Presentatie

Met de presentatielaag in de concern informatiearchitectuur wordt een gedeelde presentatielaag, zoals bijvoorbeeld MijnLoket, bedoeld en niet een specifiek (beheer)scherm binnen een applicatie. Deze presentatielaag maakt gebruik van gegevens. Deze zijn opgeslagen in het Gegevensmagazijn, het Zakenmagazijn, of in één van de ondersteunende applicaties. Om deze informatie te ontsluiten zijn er generieke services beschikbaar die deze informatie uit de betreffende omgeving ophalen. Deze generieke services worden beschikbaar gesteld vanuit de GUC.

Relatie met basisregistraties

De presentatielaag maakt géén direct gebruik van basisregistraties.

Relatie met gegevensmagazijn

De presentatielaag maakt voor alle benodigde basis- en kerngegevens gebruik van services van het gegevensmagazijn. Uitzondering hierop zijn de (authentieke) basisgegevens die buiten het taakgebied van de gemeente Rotterdam vallen. In de praktijk betekent dit dat alle gegevens die bij het gegevensmagazijn gehaald kunnen worden daar gehaald worden. De authentieke basisgegevens die overblijven worden bij landelijke voorzieningen opgevraagd.

4.1.3 Beveiliging

Beveiliging heeft betrekking op alle elementen uit de architectuur. Gezien de privacy en het feit dat afnemers verplicht zijn om gegevens af te nemen is deze uitermate belangrijk voor basisregistraties en het gegevensmagazijn. Beide communiceren op basis van services met hun omgeving.

Hierbij maken ze waar mogelijk gebruik van de voorzieningen die geboden worden door de component Beveiliging. Bij voorkeur wordt de beveiliging als een zgn. 'non-intrusive layer' geïmplementeerd en dus niet rechtstreeks in de implementatie van de services zelf opgenomen. Voorbeelden van beveiliging die zo'n lag kan bieden zijn: encryptie, checksum.

4.1.4 Services

In de concern informatiearchitectuur wordt onderscheid gemaakt naar verschillende typen services:

- Generieke services primair proces
- Generieke services ondersteunend proces
- Specifieke services
- Externe services

Met generiek worden hier functionaliteiten bedoeld die voor meerdere processen relevant zijn. Specifieke services zijn services die gemaakt zijn voor het gebruik binnen één domein of één proces(stap).

Relatie met basisregistraties

De bronhouders bieden zowel generieke als specifieke services. Deze staan vermeld in de paragraaf Services. Daarnaast zijn de bronhouders ook afnemer van services van andere bronhouders en andere service aanbieders.

Relatie met het gegevensmagazijn

Het gegevensmagazijn is zowel afnemer van generieke services en externe services als aanbieder.

4.1.5 Gouden Gids

Alle services die in één of meer toepassingen worden gebruikt, worden op concernniveau bewaakt en bewaard. Deze verzameling wordt de Gouden Gids genoemd.

Relatie met basisregistraties en gegevensmagazijn

Om hergebruik te stimuleren is het noodzakelijk dat services zijn ondergebracht in de Gouden Gids (zie ook P-SBK-001). Hoewel het technisch gezien niet noodzakelijk is voor hergebruik geeft dit wel een *organisatorische* impuls aan hergebruik.

4.1.6 Orkestratie

Het automatiseren van de procesinrichting door services in een gespecificeerde volgorde aan te roepen noemen we orkestratie. Iedere service ondersteunt hierbij een deel van een proces. Hiermee wordt uiteindelijk een volledig proces doorlopen en een dienst of een product geleverd.

Relatie met basisregistraties

Kennisgevingen kunnen de start vormen van een georkestreerd bedrijfsproces.

Relatie met gegevensmagazijn

Services van het gegevensmagazijn worden in orkestraties gebruikt om gegevens voor een bepaald proces op te halen.

4.1.7 Zakenmagazijn

In het zakenmagazijn worden op centraal niveau alle relevante sturings- en procesgerelateerde gegevens over een zaak opgeslagen en beschikbaar gesteld. Het gaat hierbij ondermeer om de status van procedures, degene die een verzoek heeft ingediend, het organisatieonderdeel dat het verzoek behandelt en het moment van binnenkomen van het verzoek.

2009: Ontwikkelingen rondom RSGB en GFO-Zaken kunnen ertoe leiden dat binnengemeentelijke terugmeldingen als zaak worden behandeld.

Relatie met basisregistraties

Een wijziging van een gegeven kan in de vorm van een zaak worden gerealiseerd.

Voorbeeld: een persoon gaat verhuizen. Hij meldt dit aan de balie. Dit leidt tot een zaak in het zakenmagazijn. Als de zaak is afgehandeld, leidt dit tot een wijziging in de relatie van personen naar adressen.

Relatie met gegevensmagazijn

Basis- en kerngegevens die betrokken zijn in de beschrijving van een zaak : indiener verzoek [persoon], woning [adres, verblijfsobject], behandelaar [medewerker] etc.) worden betrokken uit het gegevensmagazijn, of via kennisgevingen uit de basisregistraties. Het zakenmagazijn is dus een afnemer van basis en kerngegevens..

4.1.8 Gegevensuitwisselingscomponent (GUC)

De component GUC is beschreven in het document "Positionering GUC" . De GUC vervult de volgende twee rollen:

- Centrale voorziening voor het beschikbaar stellen van services
- Centrale voorziening voor uitwisseling van gegevens

Met het beschikbaar stellen van services vormt de GUC een laag van ontkoppeling tussen verschillende voorzieningen en is het een toegangspoort voor applicaties om services af te nemen van andere applicaties. Het effect hiervan is dat de impact van wijzigingen in de aanbieders en afnemers van services wordt geminimaliseerd.

Als voorziening voor het uitwisselen van gegevens vervult de GUC een centrale rol bij de uitwisseling van gegevens tussen verschillende bronnen en bestemmingen.

Relatie met basisregistraties

De GUC is de transportlaag voor kennisgevingen die de basisregistraties beschikbaar stellen aan afnemers. Bronnen benaderen generieke services altijd via de GUC. Dit betekent dat de GUC het verspreiden van kennisgevingen faciliteert. Daarnaast worden de landelijke voorzieningen benadert via de GUC.

Relatie met gegevensmagazijn

Voor het gevensmagazijn geldt dat de services die het gegevensmagazijn biedt, worden benaderd door de afnemers via de GUC..

Alle services waar het gegevensmagazijn afnemer van is, worden benaderd via de GUC. Denk hierbij aan de kennisgevingen, filterservice, en andere services.

4.1.9 Management informatie

Management Informatie kan op verschillende manieren worden verkregen. In alle gevallen gaat het om het bewerken (aggregeren) van de aanwezige informatie om sturingsinformatie voor de organisatie op te leveren.

Relatie met basisregistraties

De component Management Informatie maakt geen direct gebruik van basis- of kernregistraties.

Relatie met gegevensmagazijn

De component Management Informatie maakt voor alle benodigde basis- en kerngegevens gebruik van het gegevensmagazijn. (Zie ook R-SBK-001) Vanuit Management Informatie kan behoefte zijn aan halffabricaten van basis- en kerngegevens: geaggregeerde of verzamelde gegevens. Het gegevensmagazijn biedt deze halffabricaten aan..

Management informatie ondersteunt management processen; in die zin is dit een speciale afnemer van het gegevensmagazijn. De andere afnemers gebruiken het gegevensmagazijn vooral in hun operationele en ondersteunende processen. De management processen gebruiken de gegevens uit het gegevensmagazijn vooral in een bewerkte vorm: gecombineerd met andere gegevens, of geaggregeerd.

4.1.10Samenvattend

De rol van het stelsel kan als volgt worden samengevat:

Wat doen basisregistraties wel?

Verspreiden van kennisgevingen bij mutaties van gegevens

Bijhouden van autorisatieniveaus

Beheren van basis- en kerngegevens, inclusief communicatie met landelijke voorzieningen

Authenticatie van basisgegevens

Filteren van informatie o.b.v. autorisatieniveaus

Wat doen basisregistraties niet!

Aanbieden van services t.b.v. gegevensgebruik

Orkestratie van services

Aanbieden van services voor gegevens buiten het stelsel basis- en kernregistraties

En de rol van het gegevensmagazijn:

Wat doet het gegevensmagazijn wel?

Aanbieden van services t.b.v. gegevensgebruik

Filteren van informatie o.b.v. autorisatieniveaus

Auditing & logging

Bijwerken van gegevens in het gegevensmagazijn op basis van kennisgevingen van het stelsel

Wat doet het gegevensmagazijn niet!

Aanbieden van services voor gegevens buiten het stelsel basis- en kernregistraties

Bijhouden van autorisatieniveaus

Orkestratie van services

4.2 Gegevens

De componenten basisregistraties en gegevensmagazijn voorzien in de behoefte aan basis- en kerngegevens binnen Rotterdam. Hierbij is de bronhouder als aanbieder verantwoordelijk voor alle kwaliteitseisen die aan basis- en kerngegevens worden gesteld. De afnemer is verantwoordelijk voor het gebruik en de toepassing van de gegevens.

Basisregistraties

Voor de meeste registraties geldt, dat er per bron een informatie systeem wordt ingericht. De vastlegging van de geometrische basis- en kerngegevens vereist speciale aandacht. Zoals voor alle gegevens ligt de verantwoordelijkheid voor de bijhouding en de kwaliteitsbewaking bij de bronhouder. (zie ook P- P-SBK-001). De eigenschappen van geometrische gegevens vragen echter om een speciale benadering. Doordat geometrische gegevens op een intuïtieve manier visueel inzicht geven, bieden geometrische gegevens extra mogelijkheden voor het ondersteuning van bijhoudingsprocessen. De samenhang tussen verschillende geometrische gegevens (bijvoorbeeld verblijfsobjecten, panden en openbare ruimten) verruimt deze mogelijkheden nog verder. Om de mogelijkheden van het gebruik hiervan in bijhoudings- en terugmeldingsprocessen te maximaliseren is het nodig dat alle geometrische basis- en kerngegevens in één faciliteit (systeem) worden beheerd. Logisch ligt de verantwoordelijkheid nog steeds bij de bronhouder, echter fysiek wordt de bronhouder gefaciliteerd door één generiek systeem

Gegevensmagazijn

Het gegevensmagazijn stelt alle basis- en kerngegevens beschikbaar zonder restricties in het gebruik van of de interpretatie door de afnemer (dit los van eisen uit de optiek van autorisatie en authenticatie). Het gegevensmagazijn stelt geen eigen kwaliteitseisen aan de gegevens; die kwaliteitseisen worden door de bronhouder in de component basisregistraties toegepast. Het gegevensmagazijn verzamelt alle basis- en kerngegevens en biedt deze als geheel aan. Ook de relaties tussen gegevens van verschillende bronhouders worden gefaciliteerd. Het gegevensmagazijn legt onvolledig aangeleverde relaties als zodanig vast en completeert deze niet. Wel biedt het gegevensmagazijn een faciliteit die onvolledige relaties terugmeldt aan de bronhouder.

Een kwaliteitseis aan gegevens die v anuit het Landelijk Stelsel Basisregistraties en het RSGB worden opgelegd is het onderkennen van materiele én formele historie. Deze dubbele historie stelt specifieke eisen aan de wijze waarop gegevens in het gegevensmagazijn worden vastgelegd.

Door de positionering van het gegevensmagazijn moet het in staat zijn om snel en met minimale inspanning wijzigingen in definities van gegevens en relaties te ondersteunen.

Bij de inrichting van het gedeelte administratieve gegevens van het gegevensmagazijn wordt de modelleringstechniek Data Vault Modeling toegepast. Deze sluit aan op de hierboven gestelde eisen.

De relatie met de geometrische gegevens wordt gelegd in door de geometrische objecten te kenmerken met de administratieve sleutels van de objecten die zij weergeven.

Voorbeeld: het geometrische vlak dat een verblijfsobject representeert wordt gekenmerkt door het verblijfsobject-id zoals dat binnen de BAG is gedefinieerd.

4.3 Services

Op basis van de business services in hoofdstuk 3.1 zijn de volgende services gedefinieerd:

Basisregistraties:

De services van de component basisregistraties zijn – conform de definities zoals gegeven in – zowel generiek als specifiek. Hoewel alle services gebruik maken van automatisering, heeft een deel ook een grote handmatige component. In de tabel is aangegeven of de service een handmatige component heeft. De component Basisregistraties biedt de volgende services aan:

Service	Generiek of specifiek	Handmatige component
Bijhouding van basis- resp. kerngegevens.	Specifiek	Nee
Vaststellen authenticiteit basisgegevens.	Generiek	Nee
Aanbieding basis- resp. gegevens (kennisgevingen).	Generiek	Nee
Opvolgen van terugmeldingen voor basis- resp.	Specifiek	Ja
kerngegevens.		

Gegevensmagazijn

De afhankelijkheid van front-office en back-office processen van het gegevensmagazijn vertaalt zich naar eisen aan de kwaliteit van de aangeboden services. Deze kwaliteitseisen moeten worden vastgelegd in de Quality-of-Service afspraken die onderdeel (kunnen) zijn van een service level agreement (SLA). Het gegevensmagazijn biedt de volgende services aan:

Service	Generiek of specifiek	Handmatige component
Vastleggen van alle aangeleverde basis- en kerngegevens.	Generiek	Nee
Volledige opbouw van alle relevante historie (formeel en materieel) van gegevens op basis van de aangeleverde gegevens.	Generiek	Nee
Signalering van onvolledige relaties met andere basis- of kernregistraties en melding aan de terugmeldvoorziening.	Generiek	Nee

Het gegevensmagazijn biedt de volgende services aan (interne en externe) afnemers van basis- en kerngegevens aan:

Service	Generiek of specifiek	Handmatige component
Het beschikbaar stellen van basis- en kerngegevens in onderlinge samenhang.	Generiek	Nee
Het beschikken over alle relevante resp. vergunde basis- en kerngegevens op basis van de actuele situatie, materiele en/of formele historie.	Generiek	Nee
Het beschikken over alle relevante resp. vergunde basis- en kerngegevens op basis van de relatie met geometrische	Generiek	Nee

Service	Generiek of specifiek	Handmatige component
data.		
Audittrail van basis- en kerngegevens zowel binnen het gegevensmagazijn zelf als in de relatie naar de administratie van de bronhouder.	Generiek	Nee

5 Technische architectuur

5.1 Applicaties

De gemeentelijke bronhouders hebben allen *interne bronsystemen* waarin de gewenste voorzieningen zijn gerealiseerd. Met deze systemen wordt de feitelijke beheertaak uitgevoerd en bevatten daarmee ook het enige actuele beeld van de door hen beheerde gegevens. Deze systemen bieden voorzieningen aan om de authenticiteit van gegevens onder hun beheer vast te kunnen stellen. Uitzondering hierop vormen de geometrische gegevens. Zoals beschreven in de vorige paragraaf, zijn deze allemaal in één systeem opgeslagen: GIDS.

5.2 Eisen aan de technische infrastructuur

Basisregistraties

De eisen die gesteld worden door de basisregistraties zijn vergelijkbaar met de eisen die gesteld worden door de applicaties die momenteel de bijhoudingsprocessen op de basisen kerngegevens invullen.

Gegevensmagazijn

De verbindingen worden gevormd door het intranet Rotterdam. De standaarden hieromtrent zijn vastgelegd in het ICT standaardisatiedocument . In deze context behoeven deze niet verder uitgewerkt te worden. De datacommunicatievoorziening moet 7 × 24 uur beschikbaar zijn voor het gegevensmagazijn, omdat het domein dienstverlening een belangrijke afnemer is van de gegevens uit het stelsel en het kanaal internet 7 × 24 uur beschikbaar is voor burgers en bedrijven.

Het gegevensmagazijn wordt gerealiseerd als centrale voorziening die door alle (interne en externe) afnemers van basis- en kerngegevens kan worden gebruikt. Hierdoor is het aantal partijen dat gebruik maakt van het gegevensmagazijn zeer groot. Daarnaast biedt het gegevensmagazijn

Intermezzo: kengetallen

Ter illustratie een overzicht van enkele belangrijke kengetallen:

- In Rotterdam wonen ongeveer 600.000 personen
- In Rotterdam staan ongeveer 350.000 gebouwen
- In Rotterdam zijn ongeveer 350.000 adressen
- In Rotterdam bevinden zich ongeveer percelen
- In Rotterdam zijn ongeveer 50.000 bedrijven gevestigd
- Weergave van Rotterdam vindt plaats met meer dan een miljoen geometrische objecten

De mutatiegraad van bovenstaande is ingeschat op ongeveer 20% per jaar

De omvang van de database van het gegevensmagazijn is geschat op 500 Gb

Het aantal opvragingen dat voorzien wordt is meer dan 10.000 per dag.

alle basis- en kerngegevens aan voor vraag/antwoord bevraging. Dit betekent dat de hoeveelheid gegevens in het gegevensmagazijn zeer groot is. Tot slot dient het gegevensmagazijn ter ondersteuning van álle processen van de gemeente Rotterdam die gebruik maken van basis- en kerngegevens. De hoeveelheid vragen die aan het gegevensmagazijn gesteld worden is daarmee zeer groot.

Dit geheel betekent dat de eisen die gesteld worden aan het gegevensmagazijn (veel) hoger zijn dan de eisen die gesteld worden aan de individuele bronsystemen. Dit gaat specifiek op voor:

- Schaalbaarheid
- Performance
- Beschikbaarheid

5.3 Eisen aan de implementatie

De implementatie van alle onderdelen die gerealiseerd worden in het kader van deze componentarchitectuur moet voldoen aan de standaarden zoals neergelegd door de gemeente Rotterdam. Deze standaarden zijn beschreven in het ICT Standaardisatiedocument.

StUF

Basis- en kerngegevens die worden uitgewisseld tussen interne en externe partijen worden in één standaard formaat vormgegeven. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de nationale standaard StUF. Als uitgangspunt hierbij gebruikt het gegevensmagazijn en het stelsel de nieuwste versie van StUF. Dit betekent dat in de situatie zoals deze in 2009 is versie 3.01 als uitgangspunt wordt gehanteerd.

Uitgangspunten

Voor de implementatie van de bronsystemen (voor zo ver relevant) en het gegevensmagazijn zijn een aantal uitgangspunten geformuleerd.

Database

Het gegevensmagazijn wordt gerealiseerd met behulp van de database conform het ICT standaardendocument.

Datamarts

Ten behoeve van de ontsluiting van gegevens inclusief hun historie voorziet het gegevensmagazijn in de inrichting van een aantal datamarts. Deze datamarts zijn er uitsluitend op gericht om het historie perspectief van de gegevens te kunnen aanbieden aan de afnemende services. Mogelijk kunnen deze gebruikt worden voor een efficiente uitwisseling ten behoeve van management informatie. Dit is echter niet het primaire doel van de inrichting van deze component..

Geometrie

Ten behoeve van de ontsluiting van gegevens in een geometrische context voorziet het gegevensmagazijn in de inrichting van een geografische database waarin administratieve gegevens en geometrie zijn gecombineerd. Deze spatial omgeving is er uitsluitend op gericht om het vragen met een geometrische context met een goede performance te kunnen beantwoorden.

Literatuuropgave

[1]	Informatiearchitectuur Beleidslijnen Rotterdam, v0.1, 28 juli 2008
[2]	ICT Beleid Gemeente Rotterdam 2004-2007
[3]	Rotterdamse procesarchitectuur, 2007
[4]	Nadere beschrijving van de elementen in de concern
	informatiearchitectuur, januari 2007
[5]	ICT Standaardisatiedocument,
[6]	Stelselnota Basisregistratie versie 14.5, 04 april 2005
[7]	Nederlandse Overheid Referentie Architectuur 2.0, 25 april 2007
[8]	Positionering GUC, januari 2009
[9]	Architectuur van het stelsel, november 2006
[10]Refer	entiemodel stelsel van gemeentelijke basisgegevens, versie 1.0, juni 2007
[11]Notitie	e inzake domeinafbakening Stelsel, september 2008
[12]http://	www.serc.nl/quint-book/

Bijlage A Principes

De volgende principes worden als context meegenomen uit de voorliggende documenten. Ten behoeve van de interne verwijzing staat boven alle principes een apart nummer dat binnen dit document gebruikt wordt om naar deze principes te verwijzen. Omdat dit document **niet de bron is** van deze principes mag dit nummer in geen enkel geval buiten dit document gebruikt worden om naar deze principes te verwijzen.

NORA

De gemeente Rotterdam volgt in het inrichten van haar architectuur de principes van de Nederlandse Overheid Referentie Architectuur (NORA) versie 2.0⁵.

Rotterdam

In de concern informatiearchitectuur en de verschillende hieraan gelieerde documenten zijn principes geformuleerd welke eisen stellen aan verschillende aspecten van het stelsel en het gegevensmagazijn.

ı	ס	1
		_

Principe ID	P.2,
Richtlijn	"Aansluiting van de gemeentelijke diensten bij de beleving van de klant, vereist samenhang tussen de informatievoorziening op alle kanalen en het beschikbaar zijn van dezelfde informatie op alle kanalen."
Betekenis component	Dit principe is relevant voor het stelsel Basis- en Kernregistraties door de eisen die het stelt aan de beschikbaarheid van informatie. Dezelfde informatie op alle kanalen betekent dat alle informatie die in één kanaal wordt aangeboden ook via een ander kanaal beschikbaar moet zijn (voor zo ver mogelijk – foto's of video's zijn niet via het kanaal telefoon te verspreiden).

P2

Principe ID	P.5,
Richtlijn	"Alle applicaties in het domein dienstverlening worden in de TWD omgeving geplaatst. Omdat de generieke voorzieningen alle kanalen moeten ondersteunen, moeten die net als het kanaal internet 7 x 24 uur beschikbaar zijn. De TWD omgeving is momenteel de enige omgeving in Rotterdam die dit niveau van dienstverlening biedt."
Betekenis component	Hieruit kan een eis van 24x7 beschikbaarheid voor generieke voorzieningen die alle kanalen ondersteunen worden afgeleid. Wanneer dit uit het principe wordt gefilterd kunnen we deze eis volgt definiëren: - Generieke voorzieningen die alle kanalen ondersteunen zijn 24x7 beschikbaar In deze formulering wordt er een kwaliteitseis gesteld waar rekening mee gehouden moet worden in de invulling van de oplossing.

⁵ Uit *NORA* [2], pagina's 59 t/m 61.

P3

Principe ID	1.3,
Richtlijn	"Zoveel mogelijk handelingen in het voortbrengingsproces worden
	geautomatiseerd."
Betekenis	Het gegevensmagazijn en het stelsel zijn op zichzelf geen
component	voortbrengingsprocessen. Echter, geautomatiseerde
	voortbrengingsprocessen vereisen beschikbaarheid van gegevens. Met
	andere woorden, ze vereisen een voorziening waar ze gegevens uit kunnen
	opvragen. Het GM kan deze voorziening leveren.

P4

Principe ID	1.7,
Richtlijn	"Koppelingen met bestaande back office applicaties moeten met webservices worden gelegd. Point-to-point koppelingen moeten vermeden worden."
Betekenis component	Het eerste deel van dit principe is in zichzelf niet stabiel genoeg door de opname van een technologie. Wanneer deze technologie wordt vervangen door de component in de Rotterdamse concern informatiearchitectuur welke de rol ingenomen door die technologie opneemt, de Gegevensuitwisselingscomponent (GUC), kan het principe gehanteerd worden in de volgende formulering: - Point-to-point koppelingen moeten vermeden worden. In plaats daarvan worden koppelingen gelegd via de GUC.

P5

Principe ID	Principes procesarchitectuur, , eerste principe
Richtlijn	"Service oriëntatie is leidend voor de proces-, applicatie-, gegevens- en
	technische laag van de concernarchitectuur van de gemeente Rotterdam"
Betekenis	Geeft kaders waarbinnen de oplossing dient te worden gezocht en inzicht in
component	de manier waarop het GM benaderd zou kunnen worden.

P6

Principe ID	Principes procesarchitectuur, , zevende principe
Richtlijn	"Bedrijfsprocessen zijn transparant"
Betekenis	Relevant omdat het eisen stelt aan de traceerbaarheid van (het gebruik van)
component	gegevens.

P7

Principe ID	Principes procesarchitectuur, , achtste principe
Richtlijn	"Bedrijfsprocessen hebben een eigenaar en bedrijfsservices hebben een
	uitvoerder"
Betekenis	Naast de processen en bedrijfsservices is dit ook door te trekken naar
component	gegevens. Immers, wie is eigenaar over de gegevens die bedrijfsservices
	gebruiken of verstrekken?

P8

Principe ID	Principes procesarchitectuur, , tiende principe
Richtlijn	"Bedrijfsprocessen zijn beheersbaar (BPI, Risico)"
Betekenis	Relevant omdat het eisen stelt aan de beschikbaarheid van kengetallen over
component	de operatie van het gegevensmagazijn en het stelsel

Principes die binnen deze componentarchitectuur vallen

Naast bovenstaande principes is ook een aantal principes te vinden in de zelfde bronnen welke invulling geven aan onderdelen die *binnen* deze componentarchitectuur vallen. Voorbeelden hiervan zijn de keuze van een standaard datamodel voor het stelsel of uitspraken over bronhouderschap of gebruik van het stelsel. Deze worden weliswaar meegenomen als suggestie in de componentarchitectuur maar worden nog niet als "vaststaand kader" gehanteerd. Bij het vaststellen van de richtlijnen die gelden voor deze componentarchitectuur worden deze suggesties geëvalueerd op geldigheid binnen de geschetste kaders.

Р9

ГЭ	
Principe ID	G1,
Richtlijn	"Het Rotterdamse stelsel van basis- en kernregistraties is gebaseerd op het referentiemodel Stelsel van Gemeentelijke basisgegevens van het EGEM"
Betekenis component	Een duidelijk principe dat gehanteerd kan worden zoals gegeven. Het betekent dat alle gegevens in het stelsel en alle uitwisseling gebaseerd moet zijn op de informatie en het model zoals gegeven in het RSGB.
	Let wel: dit principe betreft de opzet en het gebruik van de basis- en kernregistraties. Deze componentarchitectuur behandelt precies dit onderwerp. Hoewel dit als kader vanuit eerder geformuleerde principes wordt meegenomen is binnen het kader van deze componentarchitectuur de vrijheid genomen om deze principes te herdefiniëren.

P10

Principe ID	G13,
Richtlijn	"Voor ieder object en attribuut van het semantisch domeinmodel voor het
	stelsel is bekend, wie de bronhouder is"
Betekenis	Een duidelijke eis welke gehanteerd en geïmplementeerd wordt zoals
component	gegeven.

P11

Principe ID	G19,
Richtlijn	"Informatie moet binnen de gehele keten beveiligd zijn tegen ongeoorloofd gebruik"
Betekenis component	De definitie spreekt over een semantisch domeinmodel. Het is echter breder te trekken: naar alle gegevens in het stelsel van basis- en kernregistraties. Hiermee wordt ook een stuk ambiguïteit m.b.t. de betekenis van het "semantisch domeinmodel" vermeden. Daarom wordt in deze componentarchitectuur het volgende principe gehanteerd: - "Voor ieder object en atrribuut in het stelsel van basis- en kernregistraties is bekend wie de bronhouder is" Kort gezegd betekent dit dat de verantwoordelijkheid voor de bronsystemen duidelijk op één plek worden gedefinieerd zodat dit duidelijk aan iedereen kan worden gecommuniceerd.

P12

Principe ID	G20,
Richtlijn	"Definities voor gegevensuitwisseling zijn afkomstig uit de StUF standaard.
	Binnen de gemeente Rotterdam geldt de stUF 3.0 standaard"
Betekenis	Hoewel het principe in grote lijnen goed geformuleerd is moet in de details
component	nog wat geschaafd worden. Het belangrijkste is de indicatie van een

specifieke (versie van de) standaard. Standaarden en versies veranderen
overwegend snel waardoor het principe niet volledig stabiel is. Daarnaast is
dit principe in meerdere situaties nu al niet te handhaven. Sommige
ketenpartners leggen andere standaarden of versies op. Tot slot is het
gebruik van het woord "geldt" te ambigue. Daarom hanteren we de volgende
formulering voor deze componentarchitectuur:
- "Binnen de gemeente Rotterdam wordt altijd de landelijk als
standaard geldende methodiek en technologie voor
gegevensuitwisseling toegepast"
Samen met G1 geeft dit duidelijke standaarden voor zowel gegevensmodel
als gegevensuitwisseling.

P13

Principe ID	Uitgangspunten procesarchitectuur, , pagina 23
Richtlijn	"De juistheid, volledigheid en tijdigheid van de vastgelegde gegevens dient
	te kunnen worden gegarandeerd"
Betekenis	Om deze garantie te kunnen geven dient het gegevensmagazijn metadata
component	beschikbaar te hebben over de gegevens die ze beschikbaar stelt. Deze
•	gegevens moeten ook beschikbaar zijn voor afnemers om de garantie te
	kunnen krijgen.

P14

Principe ID	Eisen aan basisregistraties, , pagina 32
Richtlijn	 "Elke basisregistratie moet voldoen aan de volgende kwaliteitseisen, die rechten en plichten van zowel bron als afnemers regelen: Gebruik door alle gemeentelijke diensten is verplicht Er is duidelijkheid over inhoud en gebruik; Het gebruik moet passen binnen de wettelijke mogelijkheden, waaronder privacybepalingen; Er bestaat een stringent regime van kwaliteitsborging inclusief beveiliging; Er is sprake van redelijke kosten en eenduidigheid over de verdeling daarvan; Er zijn sluitende afspraken en procedures tussen bron en afnemers; Er is een terugmeldplicht: gebruikers moeten fouten of wijzigingen terugmelden aan de houder; Gebruikers hebben een niet-vrijblijvende invloed; De toegankelijkheid is optimaal; Er is een Hoofd van Dienst verantwoordelijk."
Betekenis	Bevat een groot aantal eisen aan registraties. Enkele hiervan zijn
component	dubbel met andere principes.

Bijlage B

Principes terugmeldvoorziening

In het kader van de landelijke terugmeldvoorziening zijn verschillende principes opgesteld waaraan bronhouders (in onderstaande principes registratiehouders genoemd) van (het Rotterdamse deel van) landelijke basisregistraties moeten voldoen. Deze zijn afkomstig uit de startarchitectuur Terugmeldfaciliteit.

Principe ID	6
Richtlijn	Voorzieningen die het terugmeldproces ondersteunen en door de
	stelselpartners zullen worden gebruikt binnen het integrale proces van
	terugmelden (afnemers en leveranciers) worden zoveel mogelijk
	generiek (dus op stelselniveau, t.b.v. alle stelselpartners) ontwikkeld.
Principe ID	7
Richtlijn	De TMF moet zich kunnen verstaan met (geschikt zijn om
	terugmeldingen te verwerken van) zowel individuele afnemers als
	centrale loketten binnen een organisatie, alsmede met (sectorale)
	knooppunten.
Principe ID	8
Richtlijn	Het voeren van een authentieke registratie betekent dat de
	registratiehouder een onderzoeksverplichting heeft ten aanzien van
	terugmeldingen die door andere overheidsorganen (afnemers) worden
	ingediend (onderdeel van 12 eisen aan
	stelsel).
Principe ID	9
Richtlijn	Bij het ontvangen van een terugmelding wordt door de
	registratiehouder altijd een ontvangstbevestiging gestuurd aan de
	indiener. Hierin wordt gemeld of de terugmelding in onderzoek zal
	worden genomen of niet. Bij het niet in onderzoek nemen wordt de
	indiener geïnformeerd (met reden onderbouwd).
Principe ID	10
Richtlijn	Als een terugmelding in onderzoek is genomen dan wordt door de
	registratiehouder altijd medegedeeld wat de uitkomst is van het
	onderzoek. Hieruit blijkt of de authentieke gegevens zullen worden
	gewijzigd of zijn gewijzigd.
Principe ID	11
Richtlijn	Voor de terugmelding wordt binnen het stelsel een vast format
	(inhoud) gebruikt. De registratiehouder geeft aan op welke gegevens
	moet worden teruggemeld en aan welke eisen de terugmelding moet
the state of the s	voldoen.

Principe ID	1
Richtlijn	De registratiehouder stelt in daarvoor in aanmerking komende gevallen alle gegevens beschikbaar die inzicht geven in de voortgang van het onderzoeks- en behandelproces (denk hierbij aan data van ontvangst, in onderzoek genomen, (te verwachten) einddatum onderzoek e.d.).
Principe ID	13
Richtlijn	Door de registratiehouder wordt aangegeven wat de termijnen zijn voor het verstrekken van een ontvangstbevestiging, voor het uitvoeren van een onderzoek en het melden van de resultaten. De TMF kan dat verwerken.
Principe ID	14
Richtlijn	De afnemer (c.q. medewerker) heeft kennis van de eigenschappen en kenmerken van de authentieke gegevens (t.b.v. een juiste interpretatie) en is in staat om tot een juiste afweging te komen of en wanneer moet worden teruggemeld. Bij de afnemer moet duidelijk zijn in welke situatie er sprake is van gerede twijfel en welke eigen controles hiervoor moeten worden uitgevoerd voordat kan worden teruggemeld.
Principe ID	15
Richtlijn	Bij een terugmelding moeten altijd de reden van twijfel worden toegelicht. Indien geen eigen waarneming of gegevens zijn vastgelegd of kunnen worden verstrekt dan moet dit worden gemeld.
D: : ID	10
Principe ID	16
Richtlijn	Bij het doen van een terugmelding moet de gebruiker inzicht hebben in de voor zijn gebruik voldoende actuele gegevens van een basisregistratie. Door het gebruik van voldoende actuele gegevens wordt voorkomen dat ten onrechte wordt teruggemeld.
Duineine ID	17
Principe ID Richtlijn	17 Dii da andarhayyying yan oon tarygmalding maat da tarygmaldar
Richaijii	Bij de onderbouwing van een terugmelding moet de terugmelder aangeven of een brondocument (waaruit de gerede twijfel blijkt) beschikbaar is en ter inzage aan de registratiehouder kan worden opgeleverd. Medewerkers die terugmeldingen moeten beoordelen moeten de gedigitaliseerde documenten kunnen raadplegen.
Diini	10
Principe ID Richtlijn	De afnemer van basisgegevens meldt bij gerede twijfel altijd terug aan degene, door wie de gegevens of de gegevensset aan hem zijn/is geleverd.

Bijlage C

Governance

In deze componentarchitectuur is op een aantal plaatsen een verantwoordelijkheid benoemd en/of belegd. In deze bijlage wordt een totaaloverzicht gecreëerd welke verantwoordelijkheden in dit document bij welke partij belegd zijn.

Sommige verantwoordelijkheden zijn niet specifiek bij één partij belegd, maar benoemd met de mededeling dát ze eenduidig belegd moeten worden. Ook deze zijn hier opgenomen, maar wordt in de kolom 'verantwoordelijke' de eisen gegeven waaraan de verantwoordelijke partij dient te voldoen (zoals organisatiebreed / centraal).

In de kolom "§" wordt verwezen naar het hoofdstuknummer waarin de verantwoordelijkheid in de originele tekst is belegd.

Verantwoordelijkheid	§	Verantwoordelijke
Gegevensbeheer		
Eigenaarschap en beheer van basis- en	§3.2	Bronhouder
kerngegevens d.m.v. bijhoudingsprocessen		
Stelselbeheer		
Volgen en toepassen van regelgeving voor een	§3.2	Bronhouder
basisregistratie		
Vaststellen definities kerngegevens op basis van	§3.5	Concern; onderdeel van
RSGB en lokale voorstellen		stelselbeheer
Implementeren van definities van basis- en	§3.5	Bronhouder
kerngegevens		
Behandelen en beantwoorden van vragen m.b.t.	§3.2	Concern; onderdeel van
gebruik, uitbreiding van scope of andere aspecten		stelselbeheer
van het stelsel en het gegevensmagazijn		
Technisch beheer van gegevensmagazijn	§3.2	Concern
Aanbieden		
Aanbieden van basis- en kerngegevens voor	§3.2	Concern
vraag/antwoord bevraging aan alle geautoriseerde		(Gegevensmagazijn)
afnemers		
Aanbieden van basisgegevens van een externe	§3.2	Concern
bronhouder welke niet aan alle kwaliteitseisen kan		(Gegevensmagazijn)
voldoen		
Aanbieden van basisgegevens van een externe	§3.2	Externe bronhouder
bronhouder welke wel aan alle kwaliteitseisen kan		
voldoen		
Aansluiting op Landelijke Voorzieningen	§3.4	Bronhouders van
		basisregistraties (niet
		kernregistraties)
Actieve verspreiding van wijzigingen in basis- en	§3.2	Bronhouder
kerngegevens d.m.v. kennisgevingen aan alle		
geïnteresseerde en geautoriseerde afnemers		
Kwaliteitseisen	T = -	T
Invulling geven aan kwaliteitseisen zoals gesteld	§3.2;	Aanbieder

aan de component Basisregistraties	§3.3	
Leggen en beheren van relaties tussen meerdere		Initiërende bronhouder
basisregistraties		
Aanbieden van terugmeldvoorziening	§3.2	Bronhouder
Signaleren inconsistenties in de samenhang tussen	§3.3;	Concern
meerdere relaties	§3.4	
Opbouwen van zowel formele als materiële historie	§3.3;	Bronhouder
	§3.4	
Vergunnen van gegevens en controle op	§3.4	Aanbieder
autorisatie van afnemer		
Afnemen		
Afsluiten servicecontract met aanbieder van elke	§3.2	Afnemer
afgenomen business service		
Afname van gegevens van basis- en kerngegevens	§3.4	Afnemer
Afname van gegevens van Landelijke	§3.4	Afnemer
Voorzieningen		
Terugmelden van potentiële fouten in basis- of	§3.4	Afnemer
kerngegevens		

.

Bijlage D

Principes en richtlijnen Basis en Kernregistraties en Gegevensmagazijn

Deze bijlage bavat de principes en richtlijnen die gelden met betrekking tot het gebruik van de compenten Basis en Kernregistraties en het gegevensmagazijn. Van ieder principe en iedere richtlijn staat beschreven: het identifcerende nummer, de omschrijving, de rationale en de consequentie. Dit is conform de beschrijving van andere principes en richtlijnen binnen het concern Rotterdam.

Principes

Principe
Eigenaarschap en beheer van de gegevens in het stelsel – inclusief bijbehorende geometrische gegevens - liggen bij de bronhouders in kwestie
NORA P-8. Eenmaal uitvragen van gegevens, meermalen gebruiken; de
organisaties in het publieke domein zullen burgers en bedrijven niet opnieuw
om gegevens vragen die bij de overheid al bekend zijn.
Kwaliteit van de gegevens. Gegevens worden door meerdere afnemers gebruikt. Om ervoor te zorgen dat de gegevens aan de kwaliteitseisen voldoen is het belangrijk om een duidelijke eigenaar aan te wijzen met kennis en ervaring van de materie.
 Efficiente bedrijfsvoering. Gegevens hoeven maar op één plaats onderhouden te worden.
 Bronhouders moeten wijzigingen doorvoeren en anderen hiervan op de hoogte stellen. Bronhouders moeten voorzieningen treffen voor het melden van bevindingen in gegevens. Afnemers mogen zelf geen wijzigingen aanbrengen in basis- en kerngegevens. Zij moeten bevindingen melden via de voorzieningen die worden geboden door de bronhouders. Status van gegevens moeten inzichtelijk zijn voor afnemers. Afnemers maken verplicht gebruik van de basis- en kernregistraties. Afnemers sluiten een contract af met de bronhouder ten aanzien van het gebruiken van de voorzieningen. Hierin staan de eisen die aan beiden gesteld worden genoemd (afnemer en aanbieder). Uitvoering van de contractafspraken tussen bronhouder en afnemer ten aanzien van vraag/antwoord is gedelegeerd aan het concern. Het concern is partij bij het aangaan van contractafspraken tussen bronhouder en afnemer inzake vraag/antwoord.

Nr	Principe	
P-SBK-002	Aangesloten partijen moeten gerechtigd zijn de betreffende informatie uit te wisselen. De bronhouder is gehouden de bevoegdheid van de aangesloten partij te onderzoeken.	
Relatie met	P-SBK-001	
Rationale	In verband met privacy en andere wetgeving, moeten gegevens beschermd worden tegen ongeoorloofd gebruik. Tegelijkertijd moet meervoudig gebruik gestimuleerd worden.	
Consequenties	 Afnemers moeten het gebruik van gegevens aanvragen. Bronhouders moeten vaststellen dat de betreffende afnemer gerechtigd is de betreffende informatie te gebruiken. Het concern moet toegang hebben tot de bevoegdheidsgegevens van alle bronhouders. Het gegevensmagazijn moet gerechtigd zijn om van alle gegevens gebruik te maken. Berichten bestemd voor meerdere afnemers worden individueel gefilterd. 	

Nr	Principe	
P-SBK-003	Bronhouders zijn verantwoordelijk voor het leggen van relaties welke vanuit de bron geïnitieerd worden.	
Relatie met	NORA P-8. Eenmaal uitvragen van gegevens, meermalen gebruiken; de organisaties in het publieke domein zullen burgers en bedrijven niet opnieuw om gegevens vragen die bij de overheid al bekend zijn.	
Rationale	 Efficiente bedrijfsvoering. Door de verantwoordelijkheid bij één bronhouder te leggen worden relaties maar één keer bijgehouden. Door de verantwoordelijkheid duidelijk bij één bronhouder te leggen, kan de kwaliteit van de gegevens beter geborgd worden. Eenmalig uitvragen, meervoudig gebruik geldt ook voor het leggen van relaties. De initiërende bron is altijd eenduidig aan te wijzen en heeft ook de mogelijkheden de relatie te controleren aan de hand van brondocumenten. 	
Consequentie	 Voor elke relatie is er één verantwoordelijke bronhouder. Voor basisgegevens is de bronhouder van relaties benoemd door de afbakening van landelijke basisregistraties. Voor kerngegevens benoemt de stelselbeheerder de bronhouder van relaties. Voor elke relatie beheert de verantwoordelijke bronhouder de verwijzing naar de gerelateerde gegevens in de eigen bron. De bronhouder van de gegevens waarmee een relatie bestaat heeft geen verantwoordelijkheid in het beheren van de relatie. Afnemers die onjuistheden ontdekken in relaties tussen verschillende bronnen moeten dit melden aan de initiërende bron. Bronhouders zijn afnemers van gegevens van andere bronnen voor het leggen van relaties tussen hun eigen gegevens en de gegevens uit andere bronnen. 	

Nr	Principe
P-SBK-004	Externe bronhouders zijn verantwoordelijk voor het aanbieden van gegevens aan Rotterdamse afnemers.
Rationale	Efficiënte bedrijfsvoering. Rotterdam kan efficiëntere bedrijfsvoering realiseren door gebruik te maken van externe bronnen en deze gegevens niet zelf te onderhouden. Kwaliteit van gegevens. Door direct gebruik te maken van externe bronnen, is de kwaliteit van de gegevens consistent en voor iedereen gelijk. Kwaliteit van gegevens. Door direct van de bron gegevens af te nemen is de kwaliteit en consistentie van gegevens geborgd.
Consequenties	 Rotterdamse afnemers moeten kennis hebben van externe bronnen en de door hun geleverde gegevens. Rotterdamse afnemers maken gebruik van de overheidsservice bus (OSB) en gegevens uitwisseling component (GUC) voor het opvragen van gegevens van externe bronnen en het ontvangen van kennisgevingen.

Nr	Principe
P-SBK-005	Er is één concernbreed aanspreekpunt voor alle vragen en wijzigingsverzoeken rondom basisregistraties en gegevensmagazijn.
Rationale	 Het bevordert het gebruik van basis- en kerngegevens als er één aanspreekpunt is waar iedereen met vragen over Basisregistraties of het Gegevensmagazijn terecht kan, i.c. vragen over verantwoordelijkheden, procedures of de definities van gegevens. De consistentie van gegevens kan beter bewaakt worden, als dit op een centraal punt geregeld wordt. Samenwerking tussen bronhouders van basis- en kerngegevens is van belang voor de borging van de kwaliteit van het gehele stelsel.
Consequenties	 Afnemers die wijzigingen willen in afgebakende set kerngegevens of in voorzieningen van basisregistraties en gegevensmagazijn kunnen hiervoor terecht bij een centraal orgaan. De stelselbeheerder zal een proces/loket moeten inrichten om verzoeken te behandelen en door te voeren. Bronhouders kunnen niet zelfstandig wijzigingen doorvoeren in kerngegevens. Bronhouders moeten vertegenwoordigd zijn in het centrale beheerorgaan om kennis van individuele registraties te borgen.

Nr	Principe
P-SBK-006	Kernregistraties voldoen aan dezelfde kwaliteitseisen als basisregistraties.
Rationale	 Het gebruik van kerngegevens en basisgevevens vindt vaak in combinatie plaats. Het is daarom belangrijk voor afnemers dat de kwaliteitseisen gelijk zijn.

Nr	Principe
	 Afnemers zijn verplicht om gebruik te maken van kernregistraties. Het is daarom belangrijk dat de kwaliteit ook overeenkomstig is. Kerngegevens worden soms 'gepromoveerd' tot basisgegeven. Dit is gemakkelijk te realiseren voor Rotterdam als de kerngegevens aan dezelfde eisen voldoen.
Consequenties	 Afnemers hoeven niet te weten of een gegeven tot een basisregistratie behoort, of een kerngegeven is. Er moeten vergelijkbare processen ingericht worden voor kernregistraties als voor basisregistraties. Afnemers moeten bevindingen op kerngegevens terugmelden aan de bronhouder, zij mogen zelf geen wijzigingen aanbrengen. Er moeten bronhouders aangewezen worden voor de kernregistraties. Er moeten voorzieningen ingericht worden voor het melden van bevinden en het versturen van kennisgevingen

Richtlijnen

Hieronder volgen de richtlijnen die gelden voor de componenten. Deze richtlijnen zijn aan meer verandering onderhevig dan de principes. Mogelijke aanleiding om de richtlijn te veranderen is als er iets verandert in de argumenten in de rationale. Deze zijn vetgedrukt in de tekst.

Nr	Richtlijn
R-SBK-001	Het concern is verantwoordelijk voor het aanbieden van basis en kerngegevens.
Rationale	 Bronhouders beschikken nu niet over systemen en organisaties die de gewenste beschikbaarheid en/of opbouw van historie voor alle afnemers kunnen leveren. Efficiente bedrijfsvoering. Vergelijkbare diensten kunnen centraal aangeboden worden. Dit hoeft niet door alle bronnen afzonderlijk geregeld te worden. Denk hierbij aan beschikbaarheid, responsiviteit. Door alle basis- en kerngegevens via het gegevensmagazijn aan te bieden, kunnen verschillende bronnen gemakkelijk gecombineerd worden, in verschillende combinaties. Dit is relevant voor zowel management informatie als vraag/antwoord berichten.
Consequenties	 Het gegevensmagazijn moet voldoen aan de beschikbaarheideisen, responsiviteiteisen etc. van alle afnemers. Bronhouders hoeven niet aan de eisen van alle afnemers te voldoen, ze delegeren deze verantwoordelijkheid naar het gegevensmagazijn. Bronhouders moeten alle kennisgevingen naar het gegevensmagazijn versturen. Afnemers kunnen voor vraag/antwoord terecht bij één bron: het gegevensmagazijn.

Nr	Richtlijn
	 Afnemers sluiten een contract af met het gegevensmagazijn ten aanzien van het gebruiken van de voorzieningen. Hierin staan de eisen die aan beiden gesteld worden genoemd (afnemer en aanbieder). Management informatie met betrekking tot kennis- en basisgegevens wordt opgevraagd via het gegevensmagazijn.

Nr	Richtlijn
R-SBK-002	De gemeente Rotterdam deelt de voorzieningen van de component Basisregistraties en Gegevensmagazijn met ketenpartners of derden waar dit bevorderlijk is voor de stad.
Rationale	 Rotterdam wil, in het belang van de stad, met meer partijen gegevens uitwisselen dan wettelijk verplicht is.
Consequenties	 Het gebruik van basis- en kerngegevens door derden en ketenpartners moet zo laagdrempelig mogelijk zijn. Ketenpartners of derden nemen basis- en kerngegevens af binnen de juridische kaders van de relatie met de gemeente Rotterdam. Voor ketenpartners of derden gelden dezelfde verantwoordelijkheden en regels ten aanzien van contracten als voor binnengemeentelijke afnemers.